

Mál nr. 196/2015
M og
vátryggingafélagið V vegna kaskótryggingar ökutækisins X.

Upplýsingaskylda vátryggingartaka við tjón. Sönnun tjóns.

Gögn.

1. Málskot móttakið 20. maí 2015 ásamt gögnum.
2. Bréf V dags. 18. júní 2015 ásamt fylgiskjöllum merktum 1-8.
3. Bréf lögmanns M dags. 29. júní 2015 ásamt fylgiskjali með mynd af vettvangi.

Málsatvik.

Í málinu liggur fyrir tjónstilkynning vegna tjóns sem M kveðst hafa orðið fyrir að því er virðist þann 29. mars 2015. Í lýsingu M kemur fram að bifreiðin X hafi runnið í hálku á hringtorgi og lent á staur og afleiðingar þess hafi verið ólag á skiptingu bifreiðarinnar sem og hafi olía lekið undan henni. V upplýsti M með bréfi dags. 14. apríl 2015 um þá afstöðu sína að félagið teldi ekki orsakatengsl milli bilunar í sjálfskiptingu og þess tjónsatviks sem M hafði tilkynnt til V. Sú afstaða var síðan ítrekuð í bréfi V dags. 30. apríl 2015 þar sem vitnað var til skýrslu sem V aflaði frá fyrirtækinu Aðstoð&Öryggi dags. 29. apríl 2015. Ennfremur kom fram í því bréfi V að m.v. þá upplýsingar í þeirri skýrslu teldi V að M hefði gefið félaginu rangar upplýsingar um ástand bifreiðarinnar X fyrir tjónsatvikið og væri allur bótaréttur þess vegna fallinn niður með vísan til 2. mgr. 47. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Við gögn málsins, að því er virðist eftir að málið fór fyrir úrskurðarnefnd, bættist síðan greinargerð Erlings Erlingssonar bifvélavirkjameistara um ástand bifreiðarinnar X.

M telur að fullsannað sé með tjónstilkynningu að tjón hafi orðið á bifreiðinni X við tjónsatvik sem fólst í áakstri á ljósastaur þann 29. mars 2015 og við það tjónsatvik hafi sjálfskipting bifreiðarinnar laskast þannig að hún virkar ekki eins og hún gerði áður en tjónsatvikið varð. Það séu þau atvik sem líta þurfi til við mat á greiðsluskyldu V. Hins vegar lýsir M sig reiðubúinn til samninga um fjárhæð tjóns m.t.t. ástands sjálfskiptingar bifreiðarinnar fyrir tjónsatvikið. M telur V einnig bundið af yfirlýsingu um greiðsluskyldu sína sem kom fram strax í kjölfar tjónsatviksins vegna alls tjóns annars en á sjálfskiptingu bifreiðarinnar og að það stoði ekki að bera fyrir sig 2. mgr. 47. gr. laga um vátryggingarsamninga vegna þess. Auk þess bendir M á að sönnunarbyrði hvíli á V um að skilyrði umræddrar greinar séu uppfyllt, þ.e. að M hafi af ásetningi veitt ófullnægjandi upplýsingar sem hann veit eða má vita að leiði til þess að hann fái greiddar bætur sem hann á ekki rétt til. Það sé ekki með nokkrum hætti sýnt fram á að þau skilyrði séu uppfyllt í málinu þar sem M hafi gert grein fyrir því að sjálfskipting virkaði áður en hann ók bifreiðinni X á ljósastaur en virkaði ekki eftir það. Frekari röksemdir M eru tilgreindar í gögnum málsins og lúta aðallega að leiðréttingum eða áréttungum um atvik málsins og túlkun V á gögnum þess. Tekið hefur verið tillit til þeirra við afgreiðslu málsins.

V telur fyrst og fremst ósannað að það hafi orðið tjón á sjálfskiptingu bifreiðarinnar X við áakstur. V bendir einnig á misræmi í gögnum málsins um árekstrarstað og lýsingu M á tjónsatvikinu. V bendir á að strax við skoðun félagsins á bifreiðinni hafi því verið ljóst að tjónsatvikið hafi ekki getað leitt til tjóns á sjálfskiptingu og greint M frá því. Það hafi síðan fengið stoð í bæði skýrslu Aðstoðar&Öryggis sem og skýrslu Erlings Erlingssonar bifvélavirkjameistara. Þar að auki telur V að háttsemi M, að upplýsa ekki um ætlaða bilun í sjálfskiptingu fyrir tjónsatvikið, sé þannig vanræksla á upplýsingaskyldu M við tjón að skilyrði 2. mgr. 47. gr. laga um vátryggingarsamninga séu uppfyllt. V telur að M hafi af ásetningi ekki látið vita um bilun sem tilgreind var í kaupsamningi um bifreiðina stuttu áður og hafi hann mátt vita að það hefði áhrif á afgreiðslu málsins hjá V. Einnig vísar V því á bug að það sé bundið af fyrri yfirlýsingu um greiðslu bóta þegar síðar komi í ljós að skilyrði umræddrar greinar eigi við. Einnig bendir V á misræmi í skoðunarskýrslum og smurbók bifreiðarinnar X um ekna kílómetra, tilgreiningu tjónsatviksstaðar í

læknisvottorði sem annan en í tjónstilkynningu og fjölmörg önnur atriði sem nefndin hefur farið yfir og koma fram í gögnum sem V hefur lagt fram.

Álit.

Ágreiningur í máli þessu er margvíslegur og lýsa bæði M og V atvikum, skýrslum og sjónarmiðum sínum ítarlega í gögnum málsins.

Í fyrsta lagi eru sjónarmið uppi um að tjónsatvik það sem M lýsir í tjónstilkynningu til V hafi ekki orðið með þeim hætti sem lýst er þar sem tjónsstað er lýst með mismunandi hætti í gögnum málsins. Verður í því sambandi þó að líta til þess að V hefur aflað upplýsinga um að tjón hafi orðið á ljósastaur við það hringtorg sem M lýsir að hann hafi verið að aka á þegar áakstur varð. Ein færsla í læknisvottorði um aðra staðhætti verður ekki talin raska sönnun þess að áakstur hafi orðið á þeim stað sem M tilgreinir.

Í öðru lagi er ágreiningur um hvort áaksturinn hafi leitt til tjóns á sjálfskiptingu bifreiðarinnar X. Í grunninn ber M sem vátryggingartaki sönnunarbyrði fyrir því að tjón hafi orðið. M lýsir tjónsatviki og afleiðingum þess í skýrslu til V. Þar kemur fram að sjálfskipting bifreiðarinnar hafi virkað fyrir tjónsatvikið en ekki eftir það. Við sönnunarmat verður ekki fyrirfram gert ráð fyrir því að framburður M um þetta sé rangur þar sem almennt má gera ráð fyrir því að bifreiðum sé ekki ekið nema bakkgír þeirra sé í lagi, en það er fyrst og fremst það sem vart var eftir tjónsatvikið en var ekki, skv. framburði M, til staðar áður. Fær það einnig stoð í skýrslu fyrrverandi eiganda bifreiðarinnar X. Verður því að leggja sönnunarbyrði á V um að útilokað sé að áakstur bifreiðarinnar X hafi leitt til tjóns á sjálfskiptingu hennar. Engin gögn lágu fyrir um slíkt þegar V tók fyrst afstöðu til málsins en í þeim gögnum sem V hefur aflað síðan, til að mynda skýrslu bifvélavirkjameistara sem er hluti af gögnum málsins, má finna atriði sem styðja sjónarmið félagsins um að ólíklegt sé að áaksturinn hafi leitt til alls þess tjóns sem er á sjálfskiptingu bifreiðarinnar. Með hliðsjón af þessu verður lagt til grundvallar að M hafi náð að sanna að tjónsatvikið 29. mars 2015 hafi leitt til tjóns á bifreiðinni X, en því tjóni er lýst í samantekt svokallaðrar Cabas- skoðunar bifreiðarverkstaðisins Gliturs sem liggur fyrri í gögnum málsins. Í ljósi upplýsinga um ástand sjálfskiptingar fyrir tjónið verður hins vegar ekki fullyrt um fjárhæð tjóns á sjálfskiptingunni sjálfri, þ.e. ekki telst sannað umfang tjóns á sjálfskiptingu vegna áakstursins.

Í þriðja og síðasta lagi, hvað varðar skilyrði 2. mgr. 47. gr. laga um vátryggingarsamninga, þá kemur þar skýrt fram að til þess að vátryggingafélag geti takmarkað ábyrgð sína vegna vanrækslu á upplýsingaskyldu vátryggingartaka við tjón þurfi hann að sýna ásetning við þá vanrækslu sem og að vita eða mega vita að hann fái þá greiddar bætur sem hann ætti ekki að fá. Við mat á þessum skilyrðum verður að hafa í huga að vátryggingafélög hafa sönnunarbyrði um saknæmisstig vátryggingartaka, þ.e. ásetninginn, sem og að hann hafi vitað eða mátt vita að hann fengi greiddar bætur sem hann átti ekki rétt á. Við mat á því hvort það að láta vátryggingafélag ekki vita af athugasemdum um „ástand skiptingar“ við kaup á bifreiðinni stuttu sé ásetningur verður að líta til þess að seljandi bifreiðarinnar hefur staðfest að hún hafi virkað þrátt fyrir ástandið. Ekki hefur verið sýnt fram á að ástandið hafi breyst til hins verra frá þeim tíma fram að tjónsatviki. Verður háttsemi M því ekki metin honum til ásetnings í skilningi 2. mgr. 47. gr. laga um vátryggingarsamninga og þegar af þeirri ástæðu getur V ekki fellt niður bótarétt M með vísan til þeirrar greinar.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum vegna áaksturs úr kaskótryggingu bifreiðarinnar X hjá V en umfang tjóns á sjálfskiptingu bifreiðarinnar telst ósannað.

Reykjavík 30. júlí 2015.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.